SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 19-20 | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 16 December 1908. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 28 Årg.

Helmer Strömberg.

Mången af dem som på operans program läser namnet Strömberg torde icke känna till att denne operasångare där haft en föregångare med samma namn och denne hans egen fader med förnamnet Helmer, som för fjorton år sedan efter nära tjugufemårig verksamhet lämnade operascenen och i dessa dagar fyllt sitt 60:de år. Det är med anledning däraf vi här meddelat hans porträtt från tiden för hans konstnärliga verksamhet jämte några erinringar om densamma. Operan stod högt på den tiden med sådana förmågor som fruar Fredrika Stenhammar, Charl. Strandberg, Sterky, frkn. Mathilda Grabow, Vendela Andersson, Carolina Östberg, hrr Arnoldson, Arlberg, Willman, Pelle Janzon och vår oförliknelige buffo Carl Johan Uddman, hvars efterträdare såsom sådan, Strömberg inom kort blef. Men var han doktor Bartholo den ena dagen kunde han den andra dagen visa sig som kardinal Brogni eller landtgrefven i »Tannhäuser», hvarom hans nedanstående rollförteckning upplyser. Fackkamrater vid operan fick han sedan i hrr Sellergren och Brag.

Helmer Strömberg är född i Linköping d. 29 nov. 1848. I sin ungdom ägnade han sig flitigt åt pianospelet, med artistens rang i perspektiv, men vände sedan sin håg åt sången. Han tog då undervisning i sångkonsten af Fritz Arlberg och gjorde så sin första debut på operascenen d. 23 maj 1871 som *Sarastro* i »Trollflöjten». Hans stämma hänvisade honom nämligen till basfacket. Såsom *Marcel* i »Hugenotterna» gjorde han sig 1876 mera bemärkt, sjöng med framgång året därpå *Walther Fürst* i »Wilhelm Tell». Därefter finner man honom som *Balthasar* i »Leonora»; han gjorde sedan lycka som den hederlige *Rocco* i »Fidelio» och den bofaktige *Gaveston* i »Hvita frun».

Fritz Kreisler

Helmer Strömberg

Af hans många öfriga roller på vår operascen må bland allvarligare, utom redan anförda, här uppräknas: *Guvernören* i »Don Juan», *don Pedro* i »Afrikanskan», *Silva* i »Ernani», *Stefano Colonna* i »Rienzi, *Kasper* och *Kuno* i »Friskytten», *Pietro* och *Borella* i »Den stumma», *Lothario* i »Mignon», en af *vederdöparne* i »Profeten» *Norrby* i »Gustaf Vasa», *Vlad* i »Neaga», *Kurakoff* i »Diamantkorset», friherre *von Schönau* i »Trumpetaren från Säkkingen», kardinalerna *Brogni* i »Judinnan» och *Nikolaus Albanensis* i »Blenda» *öfversteprästen* i »Cora och Alonzo», pater *Lorenzo* i »Romeo och Julia», *Abboten* i »Vikingarne» och »Den bergtagna».

På det komiska området har han framträdt som *Campo Major* i »Kronjuvelerna», borgmästaren *van Bett* i »Czar och timmerman», *lord Tristan* i »Martha», *lord Elfort* i »Svarta dominon», *Page* i »Muntra fruarne», *Bartholo* i »Barberaren», och »Figaros bröllop, *prins Kadoor* och *Zizel* i »Konung för en dag», *Cornelius* i »Nürnbergerdockan», baron *de Beautreillis* i »Jean från Nivelles», *Pogner* i »Mästersångarne», *Baptista* i »Hårdt emot hårdt», *Bassi* i »Stradella», *Spalanzani* i »Hoffmans sagor», *Bembo* i »I Firenze», *don Japhet d'Atocha* i »Giralda», *Gil Vargas* i »Hälften hvar» m. fl.

Med detta nummer följer till tidningens årsprenumeranter musikbilaga, Mendelssohn-Album för piano.

Herr Strömberg har äfven gästat utländska scener, då han 1874 i Rotterdam och 1879 i Dresden uppträdde som Sarastro och Marcel.

Vi se här en ganska lång meritlista. Och att hr Strömbergs mångåriga och mångsidiga verksamhet i vår operas tjänst äfven tillbörligt uppskattades af publiken, kunde han finna på sin recettafton d. 20 april 1894, då han uppträdde som *Josseaume* i »Advokaten Pathelin». I en konsertafdelning samma föreställning medverkade Franz Neruda, Salomon Smith, fru Dagmar Sterky (Möller) och hr Vallenius, hvarjämte herr Lang tjänstgjorde som ackompanjatör. De många inropningarna i förening med blomsterhyllning, för hvilka recettagaren då var föremål, uttryckte omisskänligt publikens sympatier och tacksamhet. Året därpå drog sig Strömberg tillbaka från operan på grund af sjuklighet.

Fritz Kreisler.

Den konsert, hvarmed violinkonstnären Fritz Kreisler presenterade sig i den svenska hufvudstaden d. 7 dennes, gafs för en fulltalig och superlativt hänförd publik. Redan efter första numret, en sonat af Händel, utbröt en storm af bifall, och inropningar följde sedan efter hvarje nummer. Sällan ha vi sett vår publik så spontant uppeldad. Och detta med rätta, ty Kreisler är en konstnär af första rangen i detta ords högsta bemärkelse; också får man se honom i utländska musiktidningar omnämnas såsom »den oförliknelige» Kreisler. Hvad som gör hans storhet är icke blott det största mästerskap i den tekniska behandlingen af instrumentet, utan än mer hans äkta konstnärsglöd. Han lägger hela sin själ i föredraget med den varmaste känsla utan affektation, med liffullaste rytm och en smakfullhet i uttryck och nyansering, som är betagande. Och därtill framkallar han ur sin ypperliga Guarnéri-violin en lika skön som stor ton. Lika stilfullt och intressant som hans föredrag af Händel-sonaten var, lika fulländadt spelade han de följande numren af programmet, i första rummet dem af de gamle mästarne från 1600—1700-talet: Preludium och Allegro af Gaetano Pugnani (1731—1798). Menuetto af Nic. Porpora (1686—1766) Andantino af Padre Martini (1706—1784), Chanson Louis XIII af Louis Couperin (1630—1665) och variationer öfver att tema af Corelli af Tartini (1692—1770). Slutet på programmet utgjordes af Dvoráks bekanta »Humoresk», Paganinis 24:de Caprice och Wieniawskis »Airs Russes», de båda sista virtuosnumren brillant spelade. I mr Haddon Squire hade hr Kreisler en honom väl förstående utmärkt ackompanjatör. Några biografiska uppgifter om konstnären må här följa.

Fritz Kreisler är född den 2 febr. 1875 i Wien. Han var 10 år gammal då han vann sin första premie vid konservatoriet i födelsestaden. Violinspelet studerade sedan den unge konstidkaren vid konservatoriet Paris för Massart samt teori och komposition för Delibes. Efter två-årigt studium vid detta konservatorium erhöll han dess stora guldmedalj samt »prix de Rome», för hvilket fordras komponerandet af större orkesterverk. Detta pris beredde honom förmånen af ett 4-årigt fritt studievistande i Rom. Han uppträdde första gången i Paris på en Pasdeloup-konsert med sådan framgång, att han sedan kunde företaga vidsträckta konsertresor och blef snart världsbekant som violinkonstnär. I Österrike, Tyskland, Grekland, England och Förenta Staterna m. m. har han sålunda firat stora triumfer. En London-korrespondent skrifver om honom i januri detta år: »Af violinister har beklagligtvis dollarlandet eröfrat Fritz Kreisler, såsom vi hoppas på icke alltför lång tid. Hans båda sista konserter bragte åter publiken till fullt medvetande om hvad den i honom förlorat». Kritiken ställer Kreisler vid sidan af Ysaye främst bland nutida violinmästare för hans klockrena, stora ton och eldiga temperament, att ej tala om hans öfverlägsna teknik. Hur tjusande sångbart hans föredrag kan vara visar han bl. a. i Padre Martinis »Andantino» och Couperins »Chanson Louis» XIII». Han är också i besittning af ett utmärkt instrument, en Guarnerius kallad »Hart-Guarnerius», förut tillhörig en London-fackman Oliver Hart, antagligen son till den bekante violinmakaren och handlanden med gamla italienska instrument John Thomas Hart. Efter Oliver Harts död förvärfvade Kreisler detta instrument försedt med diamanter i stränghållaren, skrufvarna och knapparna för en summa af 2000 pund.

Då Kreisler 1901 konserterade i Amerika, gaf han i Boston 7 konserter efter hvarandra för utsåldt hus. Efter den 5:te fick han af de 800 konservatorieeleverna där mottaga en prydlig adress med begäran att han skulle spela i konservatoriet. Han hämtades så, efter det han bifallit denna begäran, i en blomstersmyckad vagn och eleverna bildade häck vid hans ankomst. Efter slutet af hans föredrag måste han länge och väl stanna kvar för att skänka eleverna sin autograf.

Fritz Kreisler är bosatt i sin födelsestad Wien.

Prenumerationsanmälan.

Svensk Musiktidning upplefver sin 29:de årgång 1909.

och anbefaller sig i våra musikvänners åtanke. Undertecknad kan ock nästa år fira 25-års-jubileum som ensam utgifvare och redaktör för tidningen. Behofvet äfven i vårt land af en musiktidning, tillgodoseende den allmänna musikbildningen — ej endast fackmusici af lägre eller högre ordning — är oomtvistligt, och att den plan, efter hvilken Svensk Musiktidning är redigerad, tillgodoser detta behof — nämligen af en populär-instruktiv musiktidning för den musikaliska allmänheten — tycks bevisas däraf, att *ingen annan tidning för musik så länge existerat i vårt land eller ens i den skandinaviska norden.* Svensk Musiktidning har gjort till sin uppgift att tillgodose så väl vår konsthistoria genom *kontinuerliga uppgifter om operaverksamheten och konsertväsendet* i hufvudstaden samt genom utförliga *biografiska uppsatser*, som ock i det allmänna musikvetandets intresse meddela *notiser om musikvärldens viktigaste tilldragelser* i in- och utlandet, *särskildt i Finlands, Norges och Danmarks* hufvudstäder, *instruktiva uppsatser*, blandade med *följetongsartiklar, musikpressens* alster, *musiklitteratur* etc., hvarigenom både *lärorikt och omväxlande innehåll* erbjudes. *Fina porträtt* till biografierna illustrera hvarje nummer. Svensk Musiktidning är den enda *verkliga* sådan här, hvilken ock, under sin långa tillvaro, i utlandet gjort sig bekant såsom svenskt musikaliskt fackorgan och der varit uppmärksammad.

I det vi frambära vårt tack till dem, som hittills gynnat Svensk Musiktidning med prenumeration, hoppas vi på deras fortfarande intresse för densamma och att de äfven skola rekommendera den åt andra musikvänner.

Svensk Musiktidning utgifves 1909, såsom förut, två gånger i månaden (utom juli—augusti, »den döda säsongen») till ett pris af 5 kr. per år. Musikbilaga tillfaller endast ***helårs*****-prenumeranter.** *Mindre än hel årgång beräknas efter lösnummer* (25 öre).

På tidningen prenumereras här å Expeditionen, Kammakaregatan 6, en trappa öfver gården, samt i bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor. I landsorten prenumereras bäst å posten, då tidningen fortast kommer prenumeranterna tillhanda.

Presentkort *för årsprenumeration finnas att köpa å Expeditionen, i bok- och musikhandeln.*

Vördsamt anhålles att prenumeration må ske så snart som möjligt; vid direkt prenumeration å Svensk Musiktidnings Expedition, Stock-

holm, tillsändes tidningen prenumeranten kostnadsfritt genast den utkommit.

För att spara våra förra prenumeranter besvär vid prenumerations förnyelse, sända vi dem, som förut, årgångens första nummer, med anhållan att de, som icke vidare önska erhålla tidningen, tillkännagifva detta åt budet eller tidningsexpeditionen före andra numrets utsändande. Senast när budet kommer med andra numret torde det första återlämnas af dem som ej förnya prenumerationen; af dem, som därmed fortsätta, torde då till budet prenumerationsafgiften mot kvitto erläggas. Dem, som behålla första numret utan att afsäga sig tidningen, anse vi oss alltså få fortfarande räkna som prenumeranter å densamma.

Vördsamt

Redaktionen.
Frans J. Huss.

Svenska konsertföreningen i Tyskland.

I vårt förra nummer lofvade vi utförligare, än då kunde ske, att omnämna vår »Konsertförenings» uppträdande med konserterande i Tyskland. Att det skett med särdeles stor framgång omtalades emellertid. Utgånget från Centraltryckeriet härstädes, medföljde ett prydligt programhäfte med porträtt af dirigenten och solisterna samt de å konserterna representerade svenska komponisterna, jämte några korta biografiska notiser, sångtexterna på tyska och förklaringar öfver orkestermusikens innehåll samt en uppsats om »Die Nordische Kunst». Programmets första sida lämnade underrättelse om att den svenska konserten stod under »allra högsta protektion af hennes majestät drottning Victoria af Sverige».

Det väl valda programmet, till största delen upptagande nutida märkligare svenska tonsättares verk för eller med orkester, upptog följande nummer: Afd. I. Franz Berwald: Symphonie singuliére; Emil Sjögren; Der Bergmann, W. Peterson-Berger: »Florez und Blanzeflor», Bror Beckman: »Grimmige Geister». Lieder mit Orchester; W. Stenhammar; »Midvinter», fantasie für Chor und Orchester; Afd. II. A. Hallén: »Waldemarsaga», Suite für Orchester; Em. Sjögren: Lieder mit Orchester: »Schon wandelt der Mond», »Die Wolke», »Es zieht ein Tau» (»Det driver en Dug»); Hugo Alfvén: Midsommarvaka, »Schwedische Rhapsodie». Dirigent: Tor Aulin; Solister: Dagmar Möller, Erik Elfgren.

Den första konserten gafs i Karlsruhe den 18 nov. Dagen därpå telegraferades till Svenska Dagbladet: »Svenska Konsertföreningens första konsert på Hofteatern härstädes i afton blef en fullständig succès. Redan under repetitionerna hade bland musikintresserade genom orkestern spridts det varmaste intresse för svensk musik. Svenska kompositörer voro nämligen förut okända här. Under konsertens lopp entusiasmerades publiken. Samtliga nummer mottogos på ett sätt, som vittnade om full förståelse och med lifligaste bifall. Dirigenten hr Tor Aulin samt solisterna fru Dagmar Möller och löjtnant Elfgren hyllades med upprepade inropningar, bravorop och blommor.

Den andra konserten gafs d. 23 nov, i Dortmund. Bägge städernas tidningar hade långa berömmande artiklar om såväl de svenska kompositörerna som dirigenten och de utförande. Det skulle blifva för utförligt att referera dessa. Från Karlsruhe ha vi här ofvan anfört ett omdöme, vi vilja efter en Dortmund-tidning äfven intaga nedanstående.

»De svenska konstnärer som tagit till sin uppgift att göra oss tyskar förtrogna med sitt hemlands musik voro Tor Aulin, en utmärkt orkesterdirigent, fru Dagmar Möller, f. n. lärarinna vid Musikaliska akademien i Stockholm, samt Erik Elfgren, en likaså duktig solist. Tor Aulin dirigerade vår Filharmoniska orkester, som skötte sig beundransvärdt, med lika mycket varsamt lugn som eldigt temperament. Erik Elfgren visade sig vara en mycket begåfvad sångare med en bärkraftig, sympatisk stämma och med betydande gestaltningsförmåga. Dagmar Möller imponerade genom noblessen och den tillika friska naturligheten i sitt föredrag; rösten är en välskolad sopran. Det lilla körpartiet i Stenhammars »Midvinter» sjöng konservatoriekören med god framgång på svenska språket. De utländska konstnärerna, orkestern och öfriga medverkande applåderades på det lifligaste, Dirigentpallen var sirad med band i de svenska färgerna och fru Möller erhöll blommor äfven med band i de svenska färgerna.»

Konserthus-bristen.

Vi ha i dessa dagar fått ett nytt bevis på, i huru stort behof vår hufvudstad är af ett tidsenligt konserthus, då en världsberömd konstnär, Fritz Kreisler, måste konsertera i en för honom så olämplig lokal som K. F. U. K.-salen. Musikaliska akademiens stora sal är den enda lokal vi äga för artistkonserter, men denna kan stundom, liksom fallet nu är, omöjligen stå till buds, då den behöfs för akademiens egen räkning. Lika litet som den förstnämnda lokalen, lämpar sig den andra »kristliga» salen, Vetenskapsakademiens hörsal eller den nya Viktoria-salen för sådana konserter. Hur länge skall då detta oefterrättlighetstillstånd få fortfara och hvem vill taga ett kraftigt initiativ för bristens afhjälpande? Den danska hufvudstaden äger sitt »konsertpalais» och äfven Göteborg har sitt stora konserthus, men hvad hafva vi att bjuda främmande ansedda konstnärer? Ingen enda lokal som rymmer tillräckligt med åhörare eller i öfrigt besitter egenskaper för att kunna locka sådana att konsertera här. Följden är att vi gå miste om att få höra många berömda vokal- och instrumental-konstnärer, som kunna konsertera i våra grannland och äfven i rikets andra stad med ett för dem äfven i ekonomiskt hänseende tillfredsställande resultat.

Då enda möjligheten för den svenska hufvudstaden att erhålla en tidsenlig operabyggnad och dramatisk teater blef anordnandet af ett penninglotteri, hvarför skulle icke ett sådant äfven under allra närmaste tiden kunna beviljas för åstadkommande af ett konserthus. Den »moraliska» synpunkt, som nu gör sig gällande rörande penningelotterier — undantag finner man ju i nyssnämnda lotterier — anse vi skef. Gång efter annan beviljas ju också anställande af tombolor för hvarjehanda ändamål och allmänheten trängs vid lokalerna för köp af lotter till dem. Den där spellusten kan ingalunda betraktas som så synnerligt »omoralisk» och den där omtanken för allmänheten i att söka stäfja en sådan spellust anse vi både malplacerad och opraktisk. Man måste räkna med fakta. Hvilka ofantliga summor gå ej ur landet på utländska lotterier, genom hvilka så mycket bedrägeri bedrifves! Skulle det icke snarare höra till en lofvärd omtänksamhet att den svenska allmänheten bereddes tillfälle att på inhemska lotterier tillfredsställa sin alls icke farliga lystnad att pröfva lyckan på sådana, där de äga en fullgod säkerhet att icke utsättas för bedragare. Det där lotterijobberiet med lottförsäljning i andra hand kan möjligen förekommas och är i alla händelser icke så farligt.

Vi ha kanske för omständligt här betraktat denna lotterifråga men vår synpunkt delas alldeles visst af många förnuftiga och praktiska människor. Alldeles visst skulle *genaste* och *säkraste* vägen för anskaffande af behöfliga medel till erhållande af det så välbehöflig konserthuset vara ett lotteri för ändamålet.

Man kunde ju också tänka sig ett aktiebolags bildande för denna sak. Här finnes ju åtskilliga rika musikvänner, hvilka för den goda sakens skulle kunna teckna större antal aktier utan förväntning att få en större utdelning.

I brist på goda konsertlokaler hemställa vi om icke det skulle låta sig göra att bereda betydande konstnärer tillfälle att få konsertera på operan, där de kunna med biträde af en först-

klassig orkester fullt göra sin förmåga gällande. Förr skedde sådant mer än nu. Ja, vi anse till och med att denna vår främsta musikaliska konstanstalt borde anse sig skyldig att bereda rum där för främmande sång- och instrumentalkonstnärer äfvensom tillfälle för allmänheten att rätt lära känna deras konst. Så värst betungande vore väl ej detta för vårt hofkapell, och då det ofta spelas för ganska gles salong, torde en representation med konsert eller konsertafdelning, äfven med vanliga symfonikonsert-pris, kunna blifva för teatern gifvande och äfven för den konserterande artisten mera inkomstbringande, än de små, otidsenliga lokaler som nu måste anlitas — afskräckande för litet hvar af gästande konstnärer. Sedan vi nedskrifvit detta finna vi till vår tillfredsställse att en konsert på operan anordnats med Fritz Kreisler som solist efter hans första uppträdande här.

Musikpressen.

På Carl Gehrmans förlag har utkommit:

för piano, 2 händer:

50 Svenska Folkvisor. Bearbetade och satta för piano af Gustaf Hägg. 2 kr.

Unger, Ewert: *Minnen från Båstad.* 5 pianostycken. Pris kr. 1,50.

Den odödliga. Skärgårdsvals, spelad af »Uttringe»-gubbarne, upptecknad och arrangerad af Herm. Berens, j:r. 60 öre.

Bondmarsch, spelad af »Uttringe»-gubbarne», upptecknad och arrangerad af Herm. Berens, j:r. 75 öre.

för violin och piano:

Bondmarsch. (se ofvan.)

för en röst med piano:

50 Svenska Folkvisor. Bearbetade för sång och piano af Gustaf Hägg. 3 kr.

Hallén, Andreas. *Drömmen*, för tenor. (ess—a eller b) Ord af Edv. Lembke. Tillägn. d:r Sam. Hybbinette, Op. 53. Pr. 1 kr.

Körling, Felix. *Vandringssång.* (h—f) Ord af Alfh. Silverstolpe. 75 öre.

Fall, Leo. Ur operetten »Dollarprinsessan»: *Dollarprinsessan* (»Såg du den mö» — d—g). 1 kr. —»*Om du din kärlek helt mig ger*»— (c—g). 1 kr. — *Vi dansa Ringelreih'n* (ess—ass) 1 kr.

På Abr. Lundquists förlag har utkommit

för piano 2 händer:

Låtar (Svenska folkmelodier) samlade och tonsatta af Karl Achsner. Kr. 1,50.

Wohlfart, Karl, *Tio småstycken* op. 8. Pris 2 kr.

Pinet, Theodor, *Papillons.* Valse Boston. Kr. 1,50.

för violin

Fiollåtar från Gotland. 1 kr.

för en röst med piano:

Wohlfart, Karl: *Tre sånger.* Op. 11.

Cederschiöld, Adèle: *Två Sarkofager.* (Zwei Sarge) ord af J. Kerner. (f. låg röst, a—c) 75 öre.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit

för piano:

Valentin, Karl: *Äppelblom.* Tonstycke. Tillägn. Elsa Hagborg Pr. 1 kr.

Ignotus: *Stämningsbilder.* 9 Pianostycken. Kr. 1,50.

Drigo, Richard: *Serenad* (Arlequin till Columbine) Ur baletten »Les Millions d' Arléquin». 1,50.

Gammel norsk Bryllupsmarsch. 60 öre.

Wolkow, Max: *Prinsessan Marias Mazurka.* Hertiginnan af Södermanland i djupaste underdånighet tillegnad. 75 öre.

Svenson: *Gardet rycker fram.* Marsch. 75 öre.

Verner, Regina: *Mariola.* Valse Boston. Kr. 1,25.

Cremieux, Octave: *Le Baiser.* Valse Boston. Kr. 1,50. — »*Cherries*». Two step. Kr. 1,50.

Johanson, Oscar: *Stockholms Schottish.* Tillägnad. Kapellmästare W. Neumann. 75 öre.

Löthner-Rahmn, Elsa. *Furusundsluft.* Two. Step. 75 öre.

Rubens: *Frök. Hook-Marsch.* 75 öre.

Joël: *En saga.* Valse romantique. Kr. 1,25.

Sattelmair: *Bellarosa.* Valse Boston. 1 kr.

för violin och piano:

Söderman, Aug. *Nordiska folkvisor.* Pr. kr. 1,50.

för en röst med piano:

Dahl, Adrian: *Aftonstämning; När ängarne vänast dofta.* (d—f à 50 öre.

Ignotus: *Vattenplask:* Ord af Victor Rydberg. 75 öre

Myrberg, A. M.: *Vesperklockan; Fågelkvitter*, à 60 öre.

Lund, Aug. *Öfningar i Prima-vista-sång.* 75 öre.

Pianostyckena af Unger ha till titel: »I societetshuset», valse Boston; »I skogen vid Pershög», »Svärmeri», »Barnen draga förbi», »Solnedgång». Styckena låta väl höra sig, ehuru ej mera orginella och äro lätta att spela. — Häggs folkvisesamlingar (de samma i båda arrangementen) utgöra en vald samling af våra vackraste, välbekanta. Dir. Hägg är bekant som lyckad arrangör af folkvisor, och hans harmonisering i dessa är äfven intressant utan den förkonstlirg som man stundom finner i sättningen af sådana och som strider mot den enkla visans karaktär. »Uttringegubbarnes» musik har sitt intresse som folklåtar. Af sångerna på samma förlag är Halléns »Drömmen», en större sång (6 sid.) med något kompliceradt, harmoniskt färgrikt ackompanjemang till en melodisk sångstämma. Körlings sång påminner i stilen om hans populära marsch »En glad trall». Sångerna, ur den fortfarande på Oscars-teatern gifna operetten »Dollarprinssan» torde vara välbekanta. På vignetterna finner man i helfigur fröken Grünberg på 2 af sångerna och på den tredje (»Ringelreih'n») hr Barklind och fru Meissner. Ungers stycken prydes af en vy från Båstad, folkvisorna af ett svenskt landskap med en dalkulla, i vackert färgtryck.

Af musikalierna på Elkan & Schildknechts förlag är, att först nämna pianostyckena, Valentins »Äppelblom» ett välklingande, rörligt stycke. Ignotus' »Stämningar» äro mycket anslående i ädel stil. Arlequins »Serenade» af Drigo är en underhållande salongsmusik i balettgenre. Den norska »Bryllupsmarschen» från Trondhjems amt uppgifves vara omkr. 300 år gammal och har därigenom särskildt intresse. Wolkers »Mazurka» prydes af ett vackert porträtt af prinsessan Maria, liksom »Stockholms-Schottisch» af en vy från Skeppsholmen åt Kungsträdgården och »Furusundsluft af utsikter från platsen. Adrian Dahls porträtt finner man på vignetten till hans sång som är till melodi och ackompanjemang lyckad. Myrbergs sånger höra till dem som förstås af en stor sångarkrets, melodiska och uttrycksfulla som de äro och tillika lätta att utföra. Äfven sången af Ignotus är tilltalande. Beträffande Lunds öfningar i prima-vista sång anse vi dem väl motsvara sitt ändamål. De nordiska folkvisorna i sättning af Aug. Söderman böra bli välkomna duetter för violin och piano. De svenska »Låtarna» (Abr. Lundquists förlag) innehåller 16 melodier däraf 7 visor, resten valser, polskor, hambo, Rill. (Sid. 5 i andra radens början skall väl fiss i basen vara g). »Fiollåtarne» innehåller 18 nummer, däraf 12 valser, hambo, polka, polska och brudmarsch. Wohlfart är känd för att skrifva anslående musik. En enkel sådan finner man i hans »Småstycken» med särskilda titlar som »Vallvisa», »Tomtelek», »Soldag», »Vals» etc. De tycks ämnade för elever och ha utsatt fingersättning. Hans sånger, op. 11, äro också af värde. De benämnas »Det är sol» (g—g), »Säg, sofva alla

toner» (ess—f). »Ljusa aftonskyar» (c—g eller a), den sista längst och mera komplicerad. I enkel balladstil är »Två sarkofager». Noten till ordet »schaut», 3:e sid, 3:e rad., skall väl vara c i st. f. a.

Ett besök hos Beethoven.

Karl Gottlieb Freudenberg, sedermera öfverorganist i St. Elisabethskyrkan i Breslau, kände som ung man ett brinnande begär att personligen få göra bekantskap med den store komponisten Ludwig van Beethoven. Musikkejsaren, såsom han kallade honom, den solstrålande, ljus- och glädjebringande, den glade bland de glade, sorgsne bland de sörjande, den som genom sin tonkyss förbrödrat millioner hjärtan — skulle han väl låta honom, den obekante, obetydlige träda inför sig, vågade han väl skåda denne gudaingifne in i ögat? Denna tanke vägde Freudenberg hit och dit. Ty Beethoven mottog sällan — det var 1825, två år före hans död — besök af främlingar. Det hade den unge Freudenberg fått höra, men man kunde ju försöka ändå. Den där vågar, vinner. Med ringa mynt i kassan men med godt mod och svällande af hopp begaf han sig från Breslau på väg till Wien, där Beethoven sedan 1792 hade sitt hemvist. Vintern tillbragte Beethoven i själfva hufvudstaden, där han ägnade sig åt arbete, åt utförande af sina verk och sällskapligt umgänge, men sommaren lefde han mest i stilla tillbakadragenhet någonstädes i Wiens omgifningar. Så också nu. Den berömde musikheroen hade slagit sig ner i St. Helenenthal vid Wien. I denna stilla, förtjusande by, i en trakt genomkorsad af bergs- och skogsvägar sökte han vederkvickelse och krafter till nya skapelser.

Det var vid 2-tiden på eftermiddagen en het julidag, som den entusiastiske Freudenberg med påskyndade steg närmade sig den odödlige mästarens bostad. Från den landtliga boningens balkong hade Beethoven redan bemärkt honom men drog sig hastigt tillbaka, kanhända emedan han anade besök af en bland de många hitresande så kallade musikgenierna, af hvilka han om sommaren plågades såsom en ädel springare öfverhopad af flugor.

Freudenberg i sin något besynnerliga turistkostym, orakad och neddammad, blef af den gamla husföreståndersken vid första anblicken nekad tillträde till hennes herre. På hans framställning: »Jag önskar få tala med Beethoven», svarade frun helt förargad och med armarna i sidan: »Hvad för slag! ni fottraskare vill tala med min kära herre, Beethoven; här kommer den ena efter den andra; baroner, grefvar, ja, till och med prinsar, men de bli ofta inte insläppta. Adjö, har den äran — men det blir intet utaf!

Men kära, lilla, söta fru, jag kommer hit ända från Breslau i Schlesien till fots, en fattig musiker, som ej haft ro hvarken natt eller dag förrän jag fått se Beethoven, min afgud. Det är med mig som med den gamle Simeon, som då han före sin död ville se det lilla Kristusbarnet, efter sedan han fått sin önskan uppfylld utropade »Nu låter du din tjänare fara med frid, ty mina ögon hafva sett din härlighet»! — »Se på bara, ers nåd, ni är inte så dålig som ni ser ut, nu har jag fått respekt för er; en så lång resa till fots, det är väl 20 eller 30 mil?» — »Nej, kära mor lilla, nära 100!» — »Kors, du min skapare, Jesus Maria, det vore den största obarmhärtighet af min käre herre att låta er gå utan att tillfredsställa er längtan!» Hastigt trippade den gamla bort, anmälde den unge maunen som så tappert fullföljt sitt mål och lämnade honom en pergamenttafla jämte blyerts. På frågan hvad han skulle med det att göra svarade hon: »Nå, ni vet väl att Beethoven är alldeles döf, därför måste den besökande skriftligen meddela sina frågor och svar». Denna döfhet, hvaraf Beethoven lidit sedan sitt 30:de år och som så mycket förbittrade hans lif, var Freudenberg obekant. Hur skulle han börja sin första hälsning? I hast skref han: »Musikläraren Freudenberg från Breslau önskar göra bekantskap med den store, geniale Beethoven». Strax därefter utträdde en kortväxt, kraftigt byggd gestalt med det gråa stripiga håret som borst kring hufvudet — det var den man som så förkroppsligade en hel värld — Beethoven. Med vänliga gester och kärleksfull blick nödgade han Freudenberg att stiga in och anvisade honom en plats i sin soffa. Vid en kopp svart kaffe kom nu ett samspråk dem emellan i gång. Ämnet för samtalet var den musikaliska konsten och dess idkare. För Freudenberg var denna timmes konversation den största högtid under den varmaste konstandakt och den innerligaste hjärtefröjd. Slutligen reste sig Beethoven med de orden: «Hälsa nu från mig den gamle Joseph Schnabel. (Sedan 1805 var denne domkapellmästare och musikdirektör vid universitetet i Breslau. † 1831.) »Han har alltid visat sig så vänlig emot mig».

Från scenen och konsertsalen

Kungl. teatern.

Dec. 1. R. Strauss: (*Salome*: frök. Signe Rappe, 1:a gästuppträdande).
2. A. Hallén: *Valdermarsskatten* (Valdemar: hr Oscàr).
3, 15. Gounod, *Faust* (Margareta: frk. Signe Rappe, gäst).
4. Mozart: *Don Juan.*
5, 13. Boito: *Mefistofeles* (Margareta, Helena, frk. Larsén, fru Lizell).
6, 13 Adam: *Postiljonen från Longjumeau* (matiné).
6. Puccini: *Madame Butterfly.*
7. Bizet: *Carmen.*
8. Mascagni: *På Sicilien* (Santuzza: frk. Judith Hörndahl, 1:a deb.); Foroni: *Advokaten Pathelin.*
9. Wagner: *Lohengrin* (Elsa: frk. Signe Rappe, gäst).
10. E. d' Albert: *Låglandet.*
11. Verdi: *Aida* (Aida: frk. Signe Rappe, gäst; Amneris: fru Claussen; Radames, Amonasro: hrr Nyblom, Oscar).
12. *Kreisler-konsert.* 1. Mozart: Uvertyr till »Trollflöjten»; 2. Beethoven: konsert för violin och ork; 3. Saint-Saëns: Rondo capriccioso; 4. Mendelssohn: violin-konsert.
14. Wagner: *Den flygande Holländaren* (Senta: frk. Signe Rappe, gäst).

Oscarsteatern.

Dec. 1—15. Leo Fall: *Dollarprinsessan.* ($^{15}/_{12}$ 50:de gång).

K. F. U. K.-salen.

Dec. 7. Konsert af violinvirtuosen Fritz Kreisler. Biträdande pianist: mr. Haddon Squire.
15. Aulin-kvartettens 2:a kammarmusiksoaré i C. von Dittersdorff: Stråkkvartett Ess-dur; Erik Åkerberg: Pianokvintett, D-moll; J. S. Bach: Sonat för 2 violiner och piano.

Vetenskapsakademien.

Dec. 10 Konsert af sångerskan fru Elsa Lindquister. Biträdande: frk. Märtha Ohlsson.

Trefaldighetskyrkan.

Dec. 11. Konsert af Henry Jackson Norris.

Operans evenemang under denna månad har varit fröken Signe Rappes gästspel och första upptnädande på vår operascen. Efter en ansträngande resa från Wien, vid hvars hofopera hon, som vi veta, är engagerad, anlände hon hit den 30 nov., måste samma dag ha repetition på »Salome», som var annonserad att gifvas dagen därefter. Till denna första representation var salongen utsåld i förköp, och sångerskan blef efter föreställningens slut rikligt hyllad af publiken. Från dir. Ranft med fru fick hon mottaga en stor lagerkrans med röda sidenband och från annat håll vackra buketter. Efter fru Acktés drastiska framställning af prinsessan, verkade fröken Rappe mera lugn och behaglig, ehuru äfven hon inlade nödig energi och passion i rollen. Att döma af kritiken i Berlin, då hon der sjöng partiet, och själfva komponistens berömmande utlåtande skulle fröken Rappe ha med sin Salome motsvarat hans intentioner. Utförandet var här mycket anslående både dramatiskt och vokalt, om än en och annan gång mera röststyrka kunde ha

erfordrats, såsom i den upprepade begäran till Herodes om Johannes' hufvud. Dansen utfördes med måttfullt behag. Öfriga föreställningar med fröken Rappe som gäst gåfvos för nära fylld salong och med stegrad framgång. Hennes Margareta i »Faust», den påföljande rollen, var betagande genom jungfruligt behag, och den sympatiska rösten gjorde sig med Gounods smakfulla och diskreta orkestration än bättre gällande; lika intagande var hennes Elsa i »Lohengrin», där äfven i den stora ensemblen uti bönen före striden rösten trängde väl igenom. Hennes framställning af Aida var alltigenom förträfflig och likaså hennes Senta i »Holländaren». En framstående egenskap hos fröken Rappe är en smakfull sångkonst, som ej tillåter att göra effekt med röstforcering, men något mera styrka i mellanregistret skulle stundom ej skada. I höjden eger stämman en renhet och kraft som är värd beundran. Efter slutet af fröken Rappes gästspel få vi ytterligare återkomma till detsamma i sin helhet. Konungen, kronprinsparet samt hertig Carl med gemål ha nästan hvarje gång fröken Rappe uppträdt varit på teatern och lifligt deltagit i bifallet.

Som Santuzza har en fröken Judith Hörndahl gjort sin första debut, som vunnit erkännande såsom lyckad i afseende på godt röstmateriel, god vokal och dramatisk framställning. Fortsatta debuter få visa om hon kan bli en ackvisition för vår opera. Kreisler-konserten på Kgl. teatern blef en storartad triumf för den eminente konstnären. Bifallet ville aldrig taga slut och extra utfördes med orkestern Wieniawskis »Airs russes». Hofkapellet, denna afton under hr Järnefelts ledning, spelade excellent, hyllande solisten med »tusch» och fanfarer. Programmet ha vi ofvan nämnt och ha ej nu tillfälle att yttra oss utförligare om konserten likasom ej heller om sista kammarmusik-soarén. De andra konserterna ha vi ej satts i tillfälle att öfvervara.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kungl. teatern. Till julen kommer som vanligt »Värmlänningarne», efter hvad nu är ämnadt, att återupptagas. Till månadens slut kommer fröken Signe Rappes gästspel att fortsättas, troligen dock ej i någon ny roll, ehuru hon gärna lär ha velat sjunga Desdemona äfven här; Elisabeth i »Tannhäuser» skulle man också ha önskat henne få utföra. I början af nyåret återupptages Humperdincks »Hans och Greta», som först uppfördes här i maj 1895 och senast i mars 1901, som efterspel skall gifvas baletten »Dockfeen», hvilken har vacker musik af den bekante balettkomponisten Josef Bayer (f. 1882). Hans »Puppenfee» har gjort stor lycka utomlands. Om Hallströms »Den bergtagna» och »Per Svinaherde», hvilka pjeser också äro att snart förvänta, ha vi förut yttrat oss. I slutet af januari tros »Tristan och Isolde» kunna uppföras.

Musikkonservatoriet hade sina offentliga uppvisningar d. 12, 14 och 16 dec. Vi kunna nu ej få tillfälle att närmare omnämna dem.

Musikkonservatoriets 500:de musikföredrag egde rum lördagen d. 5 dec. inför en mängd inbjudna åhörare. Läroverket ger på lördagar sådana musikföredrag, som ej äro offentliga. Detta jubileums-föredrag var en verklig konsert, som räckte i tre timmar med mycket intressant program af omvexlande instrumental- och vokalnummer, däraf orkester- och körverk af Rubenson och Gade. Hvarje af de uppträdande visade goda förmågor och bifallet under aftonen var rikt och välförtjänt.

Symfoni-matiné, till förmån för fattiga barns bespisning gafs af Svenska Musikerförbundet å Dramatiska teatern d. 2 dec. under hr Tor Aulins ledning och med fru D. Möller och hr John Forsell som solister. Programmet upptog Beethovens symfoni n:o 1 och förspel till »Mästersångarne», af instrumentalnummer, samt sånger: Södermans »Tannhäuser»-ballad (hr Forsell) och tre Sjögrens-sånger (fru Möller).

Vid Musikkonservatorium ha under nu afslutade examensperiod följande examina blifvit aflagda:

Organistexamen af Elin Andersson, Anna Nyström, Anna Selander, Anders Bond, Gustaf Ekstedt, Teodor Lönngren, Hilmer Persson och Anders Rasmuson, som förut aflagt kyrkosångar- och musiklärareexamen och erhållit specialbetyg i pianostämning;

Kyrkosångarexamen af f. d. eleven Johan Berg, Gunnar Lundén och Gustaf Nordqvist, hvilka båda förut aflagt organistexamen och erhållit specialbetyg i pianostämning, samt af Seth Sjögren.

Musiklärareexamen af Oscar Lindberg, som förut aflagt organist- och kyrkosångareexamen och erhållit specialbetyg i pianostämning, samt af Daniel Rudin.

Dessutom ha vid terminens afslutande såsom belöningar utdelats:

Konservatoriets jetong till eleven i pianospelning Gunnar Ahlberg och eleven i klarinettblåsning Axel Johansson.

Bergs jetong för organistelever till Elin Andersson, Anders Bond och Hilma Persson;

Tamm-Widegrens donation, en flöjt, till Erik Malm; samt under loppet af terminen och vid afslutningen stipendier och gratifikationer till ett sammanlagdt belopp af 4,522 kr. och 55 öre.

Musikdirektör F. A. Frieberg fyllde d. 13 dec. 86 år och hyllades då rikt och hjärtligt med blommor, lyckönskningar och besök af talrika gratulanter, däribland Musikal. akademeins præses och flera dess medlemmar, konservatoriets direktör och en del af dess lärare. Den åldrige direktören och värderade tonsättaren, som länge tillhört akademiens styrelsemedlemmar, är för sina år ganska kry och rörlig, endast hans syn är klen, men från att ha varit nästan blind, blef i våras synen på ena ögat genom en lyckad operation betydligt förbättrad.

Fru Anna Aulin, Tor Aulins maka, hvilken förut uppträdt offentligt som sångerska, sjöng nyligen på en orkesterföreningens symfonikonsert i Göteborg och skördade rikligt med bifall.

Operasångaren Carl Lejdström medverkade nyligen vid fru Lilli Lehmanns abonnemangskonsert i Berlin och rönte, enligt ingånget telegram, stor framgång.

Göteborg. Orkesterföreningen har hufvudsakligen ombesörjt musiknöjena här äfven efter vår sista musikrevy härifrån. Den 11 nov gaf den en Symfonikonsert med hrr Stenhammar och Morales som dirigenter. Programmet upptog: 1. Beethoven: »Coriolan»-uvertyr och Pianokonsert, Ess dur, spelad af hr Stenhammar, samt Bruckners symfoni n:o 2 D-dur. Den 14 nov. gafs af Ork.-För. en »promenadkonsert«, hvarvid utfördes: 1. »Gästernas intåg» ur »Tannhäuser». 2. Thomas: uvertyr till »Mignon»; 3. Mendelssohn: Nocturne ur »En midsommarnattsdröm»; 4. Fantasi ur »Pajazzo; 5. Sjögren: Festpolonäs. En »populär» konsert gafs dagen därpå med följande program: 1. Mendelssohn: Uvertyr till »Den sköna Melusina»; 2. Popper: «Im Walde» (violonc. A. Cords); 3. Auber: uvertyr till »Kronjuvelerna»; 4. Massenet: mellanspel ur operan »Thaïs» (violsolist hr Carl Bredberg); 5. Svendsen: »Karneval i Paris». Vid en annan konsert den 15 nov utfördes: 1. Mozart: Symfoni, C-dur (»Jupiter»); 2. A. Söderman: Konsertuvertyr, F dur; 3. Grieg: »Hjärtesår», »Våren»; 4. A. Hallén: Svensk rhapsodi n:o 2. Vid Ork.-För:s symfonikonsert den 25 nov. gafs: A. Hallèn: »En sommarsaga», symfon. dikt op. 36, Konsertuvertyr af Fryklöf (Cmoll), Fr. Bervalds »Ernste und heitere Grillen» samt Beethovens »Eroica»-symfoni. På 2:a abonnemangskonserten med biträde af fru Teresa Carreno, upptog programmet: Schumann: uvertyr, scherzo, final (op. 52); 2. Grieg: Pianokonsert; 3. Weber: uvertyr till »Oberon»; 4.

Pianosoli (fru Carreno); 5. Berlioz: Le carneval romain». Populärkonserten den 29 nov. bjöd på följande nummer: 1. Marschner: Uvertyr till »Hans Heiling»; Volkmann: Serenad för stråkorkester, n:o 11; Glinka: ur »Lifvet för Tsaren»; 4. Liljefors: Intermezzo, A-dur; 5. Alfvén: Midsommarvaka. Fru Carreno gaf en egen konsert den 30 nov. i konserthuset, spelande saker af Beethoven, Poldini, Chopin, Max Dowell, Schubert och Schubert-Lizzt. Den 11 nov. gaf här löjtnant H. Bohlin en visafton med luta. Ork.-För. gaf den 2 dec. en symfonikonsert med följande program: 1. Dvorák: »Husitska», dramat. uvertyr, op. 27; 2. Czapek: Andantino ur symfoni, Ess-dur; 3. Smetana: »Aus Böhmens Haid' und Flur», symfon. dikt; 4. Haydn: Symfoni; Ess-dur. I konserthuset gafs med dess orkester konsert den 4 dec. af Fritz Kreisler, som efter utförande af uvertyren till »Figaros Bröllop» spelade Beethovens och Mendelssohns konserter samt Wieniawskis »Airs russes», allt med stormande bifall.

Från våra grannland.

Helsingfors. nov. 6— dec. 4. Svenska teatern hade den 6 nov. en »Svensk dag». Föreställningen inleddes med prolog af Hj. Procopé, därefter gafs »Vid Breitenfeld», »Athenarnes sång» af Sibelius och sång af akademiska sångföreningen. Teatern har för öfrigt haft dramatiska program. Finska teatern likaså utom 16, 17 o. 19 nov., då en musiknyhet gick öfver scenen, nämligen »Pohjan Neito», opera i tre akter (4 tablåer) af A. Rylkinen med musik af O. Merikanto, under medverkan af inhemska musikkrafter. Den 8 nov. gaf fru Ida Ekman den 3:dje och sista af sina serie-konserter. Dagen därpå gafs Filharmoniska sällskapets 3:dje symfonikonsert med biträde af violinvirtuosen Charles Gregorowitsch. Programmet upptog Schumanns symfoni Ess-dur, en symfon.-dikt »De tre palmerna» af A. Spendianoff och en ny violinkonsert af Jules Conus. Den 23 gaf sällskapet sin 4:de konsert med sångerskan Mally Burjam-Borga som solist. Därvid utfördes Bruckners 2:dra symfoni, Elgar: Serenade op. 20, en uvertyr af Sinigaglia och sånger. — Sällskapet har för öfrigt gifvit folkkonserter och filharmoniska orkestern fortfarit med sina populära konserter i Societetshuset med biträde af solister. Den 12 gaf Bruno Aspelin en Bellmansafton till luta och d. 15 »Balders sångkör» konsert. Helsingfors' Musikinstitut gaf d. 21 nov. sin 3:dje musikafton, hvars program upptog: 1 J. S. Bach: Sonat för violin och piano; 2 H. Pfitzner: sånger (frih. Axel von Kothen), 3 Hans von Bronsart: Trio, op. 1 G-moll. Den 26 nov. gafs folkviseafton af hr Otto Andersson, biträdd af föreningen Brages sångkör och solister; den 29 konserterade sångerskan Mally Burjam-Borga, med biträde af pianisten O. Merikanto. Pianisten Arthur Shattuck gaf d. 30 nov. konsert med biträde utaf af filharmoniska orkestern. Programmet upptog Massenets uvertyr till »Phédre», Rachmaninoffs 1:sta konsert och pianosaker af Rameau, Brahms, Debussy, Grieg, Rachmaninoff och Liszt. Den 3 dec. konserterade sångkören Ylioppilaskunnan Laulajat.

Kristiania. 5 nov. —4 dec. Nationalteatern gaf d. 7 nov. en Wagnerkonsert med biträde af fru Ellen Gulbranson och operasångaren Carl Hagman. Af instrumentalnummer upptog programmet uvertyr till »Rienzi», eldgaldern ur »Valkyrian» och Inledning till 3 akten ur »Mästersångarne». Fru Gulbranson sjöng »Isoldens Liebestod» och med hr Hagman slutscen ur »Siegfried». Hr H. utförde Gralberättelsen ur »Lohengrin» och Wotans afsked. Den 2 dec. utfördes »Carmen» med anledning af fru Gina Oselios nyss timade 50-årsfödelsedag. Sångerskan utförde titelrolen och tänker nu säga farväl till scenen. Hon var föremål för stor hyllning. Från d. 10 dec. började fru Mathilda Jungstedts gästspel här som Carmen. Teatern har för öfrigt fortfarit att emellanåt gifva »Den glada änkan». — Centralteatern har fortsatt uppförandet af »Miss Hook af Holland», »En valsdröm» samt började den 25 nov. uppföra Puccinis »Tosca» med fru Skarseth i titelrolen, hr Endregaard som Scarpia, hr Hedemark som Mario.

Musikföreningen gaf i midten af nov. sin 2:dra konsert med biträde af Fritz Kreisler, som då spelade Beethovens violinkonsert samt Rondo et Capriccio af Saint-Saëns. Instrumentalnumren utgiordes af Symfoni N:o 2 af Andersen-Wingar samt Smetanas uvertyr till »Die verkaufte Braut». Hr Kreisler gaf sedan ett par konserter i Logens stora sal. Den 9 och 11 nov. konserterade här den utmärkta sångerskan från hofoperau i Dresden, Erica Wedekind. Den 7 gaf Handverkersangforeningen festkonsert (60-årsjubileum) under Eyvind Alnæs' direktion med biträde af operasångarne Carl Struwe och Alfr. Helgeby. Konserter ha föröfrigt i nov. gifvits af pianisterna Kjær, Judith Heber och fru Carreno, den sista af hennes 1 december.

Köpenhamn. 8 nov. —4 dec. Kungl. teatern har under denna tid af pjeser med musik haft på spellistan: »Elverhöj», Bohéme», »Der var en gang . . .», »Liden Kirsten», »En midsommarnattsdröm», »Lohengrin», »Mignon», »Orfeus og Eurydice»; af balletter »Dansdivertissement ur» Trubaduren», »Coppelia», »Napoli» och »Fjernt fra Danmark». Konserterna ha varit talrika. Den 11 nov. gaf Musikforeningen sin 1:sta konsert med följande program: 1 Beethoven: Symfoni N:o 7; 2 Brahms: pianokonsert (frk. Joh. Stockmarr); 3 J. P. E. Hartmann: »Undine» för solo, kör och orkester. Fru Boje-Jensen biträdde. En annan större konsert gafs d. 23 nov. af »Dansk Konsertforening», hvars program upptog Symfoni N:o 4 (ny) af Bendix, Asger Hammerik: »Requiem» med altsolo, kör och orkester. Den 10 och 28 november konserterade Fritz Kreisler, den 13 hr Fini Henriques med biträde af Mischa Elman. Privat kammarmusikforening gaf den 17 nov. konsert, hvarvid utfördes Sonat för violin och piano D-moll, af N. W. Gade, pianokvintett, D-moll af Dvorák. Samma dag konserterade Studentsångföreningen. I slutet af nov. har gifvits konserter af fru Carreno, pianisten Fridtjof Backer-Gröndahl, violinisten Burmester, biträdd af pianovirtuosen E. von Stefaniani, den utmärkte konsertsångaren Johannes Meschaert, biträdd af pianisten David Strömberg, samt d. 30 nov. af sångerskan miss Elyda Russel. Vid 3:e palais-konserten biträdde operasångerskan frk. Thyra Larsen. Programmet upptog: Cherubini: uvertyr till »Vattendragaren»; Elisabets helsningsaria och bön ur »Tannhäuser», Liszts »Tasso», lamentabile e trionfo, samt Beethovens symfoni N:o 4.

Från andra land.

Paris. På en af de bekanta Toucheska symfonikonserna i Paris utfördes nyligen prof. O. Byströms symfoni i d-moll. Det är första gången som ett svenskt musikverk af denna art kommit till utförande i Paris. Symfonien mottogs af publiken med starkt bifall.

Vår Musikbilaga.

Med anledning däraf att den 3 nästk. februari är 100:de årsdagen af Felix Mendelssohn-Bartholdys födelse, ha vi velat som musikbilaga till våra årsprenumeranter lämna ett minne af den berömde och allmänt värderade tonsättaren med det nu som bilaga utsända häftet, *Mendelssohn-Album*, innehållande, jämte hans porträtt, tre vackra pianostycken af honom, hvilka ej torde vara så allmänt kända som hans i de flesta hem väl förekommande »Lieder ohne Worte» och »Kinderstücke».

Rättelser.

I Anteros' bref, n:o 16, sid 123 15 r. nedfr. står 12, läs: 15; r. 25 nedfr. står partier; läs: parti.

OBS.! Vacker nyutkommen musik!

Mendelssohn-Album

för piano, innehållande:

Klavierstück, Scherzo, Gondellied med *Felix Mendelssohn-Bartholdys* porträtt. Pr. Kr. 1: 25.

I musikhandeln och på Svensk Musiktidnings Expedition.

J. LUDV. OLHSSON

STOCKHOLM.

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för instrumentets bestånd.

Obs.! **Hufvuddepôt** för **Blüthners** och **Rönischs** världsberömda Flyglar och Pianinos.

A **Expeditionen** och i **musikhandeln** finnes att tillgå

Schumann-Album

med porträtt af

Robert Schumann.

Pris kr. 1: 25.

Pianostycken: ***Inträde i skogen*** — ***Jägaren på lur*** — ***Fughetta*** — ***Småstycke*** — ***Fantasi-Dans*** samt sång: ***Folkvisa*** med svensk och tysk text.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af *Frans J. Huss.* Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.*

OBS.! Lämplig julklapp:

PRESENTKORT

å

Svensk Musiktidning 1909

à 5 kronor.

Svensk Musiktidnings Expedition.

Å Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6, samt i bok- och musikhandeln finnes till salu

MELODISKA MINNESBLAD

4 Pianostycken — *Barcarole, Mazurka, Canzonetta, Nenia* — af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

Obs.! Värdefull musik!

För piano, två händer.

SCHERZO

af **Emil Sjögren**

tillegnadt fru *Valfrid Borsom Lind.*

Pris 1 kr.

SVENSK MUSIKTIDNINGS EXP.

Albumblad.

5 Melodiska tonstycken

af

Adrian Dahl.

(Romans. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche triomphale) — ***Prisbelönt musikbilaga*** — finnes till salu à 1 kr. å

Svensk Musiktidnings Expedition.

Den, som läser **Stockholms Dagblad,** blir **alltid mest o. bäst underrättad** och behöfver icke läsa någon annan tidning. (S. T. A 217446).

J. G. Malmsjö

PIANINON

FLYGLAR

Göteborg.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, I tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

PIANOMAGASIN.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kungl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: från J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlins världsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,

13 Malmskilnadsgatan 13, Stockholm.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 29:de årg., — för hvarje musikaliskt hem —

utgifves 1909 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården,*** *i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor. I* ***landsorten*** *bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.*

INNEHÅLL.

Helmer Strömberg (med porträtt). — Fritz Kreisler (med porträtt). — Prenumerationsanmälan. — Svenska konsertföreningen i Tyskland. — Konserthusbristen. — Musikpressen. — Besök hos Beethoven. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten, från våra grannland och andra land. — Vår Musikbilaga. — Rättelser. — Annonser. Innehållsförteckning. — Musikbilaga till helårsprenumeranter: Mendelssohn-Album för piano, innehållande: *Klavierstück, Scherzo, Gondellied.*

Tryckeriaktiebolaget Skandia, Stockholm 1908.